

Det til § 31 af Ordføreren stillede Ændringsforslag (se ovenfor) vedtoges enstemmigt med 57 Stemmer.

Det saaledes ændrede Lovforslag sat-tes derefter til Forhandling.

Ordføreren (J. Pedersen): Vi staar altsaa nu foran den endelige Vedtagelse for Landstingets Vedkommende af det foreliggende Grundlovsforslag, inden det gaar ud til Vælgernes Godkendelse.

Da Grundlovsmændene i 1849 havde endt deres Hverv, blev der skrevet om dem: „Saa hjulpes de med Glæde og Loven tog de ved“, og skønt der jo blandt den grundlovgivende Rigsdags Medlemmer var Mænd, som var betænkelige ved at gøre det store, afgørende Skridt, som Gennemførelsen af Juni-Grundloven var, er det vistnok rigtigt, at man gennemgaaende med Glæde hjalp hinanden med at løse Opgaven. Tiden var jo en folkelig Foraars-tid, og Foraars-tiden er Haabets Tid; da nedlægger man Sæden under lyse Forventninger om den Frugt, den skal bringe, og Tanken om de Hindringer, der nødvendig vil møde, og de Skuffelser, Livet altid vil bringe, træder ved en saadan Lejlighed noget i Baggrunden. Nu er Tiden jo en anden, og i de 66 Aar, der er gaaet siden da, har vi gjort mange Erfaringer, baade lyse og mørke. Jeg skal ikke dvæle ved disse Erfaringer. Det kan ikke være andet end, at den Lære, der kan uddrages af dem, vil kunne opfattes forskelligt fra de forskellige Sider. Medens man fra een Side vil finde, at Erfaringerne opfordrer til at gaa videre, saa vidt muligt, med at give fuld politisk Myndighed til alle, uanset Stand, Stilling og økonomiske Vilkaar, saa kan Erfaringerne hos andre maaske have vakt Betænkeligheder ved at gaa saa vidt. Det er derfor ikke at vente, at den Glæde, hvormed man nu stemmer for Grundlovsforslaget i den Skikkelse, hvorom der er opnaaet Overenskomst, vil være lige stærk eller lige ublandet hos alle. Jeg kan tænke mig, at der er Medlemmer, hos hvem denne Glæde vil være noget dæmpet og maaske noget blandet med andre Følelser, men vi har dog fra de forskellige Sider hjulpet hinanden for at komme til dette Resultat. Og jeg for mit Vedkommende kan sige — og jeg føler mig overbevist om, at jeg i den Henseende har fuld Tilslutning fra mit Parti —, at jeg med Glæde kan anbefale det høje Ting at stemme for Grundlovsforslaget i den Skikkelse, hvori

det nu foreligger. Jeg gør det med Glæde, fordi jeg tror, at det vil blive en god Grundlov. Den vil opfylde den Fordring, som er den første Fordring til enhver Grundlov, at den giver tilstrækkelig Plads for Fremtidens Udvikling baade aandelig og materiel, og den vil tillige, tror jeg, paa Grund af det Ligelighedsgrundlag, hvorpaa den er bygget, bidrage til, at denne Udvikling kommer ind i en sund og god Gænge. Dernæst kan jeg med Glæde anbefale at stemme for denne Grundlov, fordi jeg tror, at det vil være en Lykke for vort Land, at den tilvejebringes ved en Overenskomst mellem de forskellige Partier. Der er et gammelt Ord, der siger: Man skal smede, mens Jernet er varmt, og jeg erindrer, at min gamle politiske Fører, Frede Bojsen, en Gang har sagt, at vil man knytte sammen to Linier, der ikke løber parallelt, skal man benytte det Øjeblik, da de skærer hinanden, thi gør man ikke det, vil de derefter fjernes fra hinanden, og Afstanden vil efterhaanden blive større. Var vi ikke nu kommet til en Forstaaelse og Overenskomst om Grundlovsforslaget, vilde — derom kan der neppe være Tvivl —, saa snart Forholdene paa nogen Maade tillod det, Striden være blusset op med fornyet Kraft, og hvad Enden da vilde være blevet, derom er der for mit Vedkommende ingen Tvivl. Det vilde før eller senere efter hidsig og bitter Kamp have ført til, at den ene Del af Folket politisk vilde have sat Foden paa Nakken af den anden og ensidig foreskrevet den de Vilkaar, hvorunder Fremtidens politiske Arbejde skulde gøres. Den Bitterhed, der vilde være blevet Følgen deraf, og den Kløft, der derved vilde være skabt i Folket, vilde længe have haft ulykkebringende Virkninger. Jeg tror derfor, som sagt, at det er en Lykke, at man nu samlet gaar til denne Forandring, og jeg tror, det vil bidrage til, at Fremtidens politiske Arbejde vil faa en noget bedre Karakter, end det tidligere ofte har haft. Selvfølgelig vil der være forskellige Meninger om de nye Krav, der vil fremkomme, og politiske Kampe vil og bør ikke undgaas, men deres Form og Indhold kan og bør blive sundere og bedre, end Tilfældet har været i en lang Række af Aar.

Jeg anbefaler altsaa med Glæde at stemme for denne Grundlov. Jeg gør det i Haab om, at den vil blive vel modtaget af de Vælgere, til hvem den nu gaar ud, og at den vil bidrage sit til at fremme gode Vilkaar for vort Fædrelands Fremtid.